

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นผ่านทางระบบกลางทางกฎหมาย

ประเด็นที่รับฟังความคิดเห็น	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	ผลการพิจารณา/คำชี้แจง
<p>๑. ท่านเห็นด้วยหรือไม่ ที่สมควรมีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ตามหลักการที่เป็นสาระสำคัญข้างต้น เพื่อใช้บังคับ</p>	<p>- มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็น รวม ๑๕ คน แบ่งเป็น</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- ผู้เห็นด้วยกับหลักการตามร่าง จำนวน ๘ คน</li> <li>- ผู้ไม่เห็นด้วยกับหลักการตามร่าง จำนวน ๕ คน</li> <li>- ผู้ไม่กรอกข้อความแสดงความคิดเห็น ๑ คน</li> <li>- ผู้แสดงความคิดเห็นที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่อง ๑ คน</li> </ul>	
<p>๒. ท่านเห็นว่า (ร่าง) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีบทบัญญัติใดหรือไม่ ที่ไม่ชัดเจนหรือไม่สอดคล้อง หรือมีหลักการไม่เหมาะสม ซึ่งสมควรได้รับการปรับปรุงแก้ไข หรือมีหลักเกณฑ์ใดในเรื่องนี้ที่ยังไม่มีการบรรจุไว้ในปัจจุบัน และสมควรบัญญัติเพิ่มเติม</p>	<p>๒.๑ กระบวนการขอทำการแทนองค์กรอัยการนั้นไม่เหมาะสม เนื่องจากขาดการถ่วงดุลอำนาจ จะทำให้เกิดความเบ็ดเสร็จเด็ดขาดเกินสมควร</p>	<p>หลักการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ (Checks and Balances) เป็นหัวใจสำคัญในหลักการแบ่งแยกอำนาจที่ต้องมีระบบการตรวจสอบและถ่วงดุลกัน ทฤษฎีดังกล่าวเป็นทฤษฎีสมมติที่ต้องการนำเอาอำนาจมาแบ่งแยกให้แต่ละองค์กรเป็นผู้ใช้อำนาจในลักษณะที่ไม่ใช่แยกออกจากกัน โดยเด็ดขาด เป็นระบบกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรที่ใช้อำนาจทั้งสามโดยมีดุลแห่งอำนาจ คือ การให้แต่ละอำนาจที่แยกให้แต่ละองค์กรใช้ต่างมีฐานะเท่ากัน ทำให้อำนาจต้านด้วยอำนาจจนเกิดการดุลยภาพระหว่างอำนาจซึ่งกันและกันได้ ทฤษฎีนี้ต้องการให้มีระบบการแยกหรือจำแนกอำนาจในแต่ละองค์กรที่ใช้อำนาจออกไปโดยออกตามหลักการแบ่งแยกอำนาจ คือ อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร อำนาจตุลาการ โดยที่ทุกอำนาจต่างตรึงกันไว้ซึ่งกันและกัน</p> <p>(สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย. ๒๕๖๑ : ๔๒๓ อ้างถึงใน สกุลกานต์ หนองหาร. ๒๕๖๑ : ๒๑)</p> <p>ทั้งนี้ หากพิจารณาหลักการแบ่งแยกอำนาจอย่างเป็นระบบ อาจแยกพิจารณาการแบ่งแยกอำนาจในแง่ของความแตกต่างตามอำนาจหน้าที่ของรัฐ ซึ่งก่อให้เกิดการแบ่งแยกองค์กรตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่แตกต่างกัน หรือเรียกกันว่า “การแบ่งแยกอำนาจตามภารกิจ” และ “การแบ่งแยกอำนาจในแง่ของตัวบุคคล” โดยวิธีการแบ่งแยกอำนาจของรัฐเช่นนี้ รวมทั้งการกำหนดให้องค์กรอื่น ๆ</p>

ประเด็นที่รับฟังความคิดเห็น	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	ผลการพิจารณา/คำชี้แจง
		<p>เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่อำนาจใดอำนาจหนึ่ง หรือการให้มีสิทธิโต้แย้งคัดค้านอำนาจอื่นหรือสิทธิในการควบคุมตรวจสอบทั้งในแง่ของการแบ่งแยกอำนาจตามภารกิจและในแง่ของตัวบุคคลแล้ว กรณีก็จะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างอำนาจต่าง ๆ ในการยับยั้งซึ่งกันและกัน และทำให้เกิดความสมดุลระหว่างอำนาจ ไม่ทำให้อำนาจใดอำนาจหนึ่งมีอำนาจโดยเบ็ดเสร็จ ในขณะที่เดียวกันก็จะไม่ทำให้อำนาจใดอำนาจหนึ่งอยู่ภายใต้อำนาจอื่นโดยสิ้นเชิงด้วย สภาพการณ์เช่นนี้จะทำให้สิทธิและเสรีภาพของประชาชนได้รับความคุ้มครองอันเป็นความมุ่งหมายประการสำคัญของหลักนิติรัฐ</p> <p>(บรรเจิด สิงคะเนติ./ (๒๕๔๗)./ การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ./ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๖./ จากเว็บไซต์: / <a href="http://public-law.net/publaw/view.aspx?id=๒๔๑">http://public-law.net/publaw/view.aspx?id=๒๔๑</a></p> <p>เห็นได้ว่า แม้จะมีการเสนอแก้ไขร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการยื่นคำร้องขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐรั่วรัวผิดปกติดังเอง แต่ก็ได้ไม่ได้หมายความว่า การดำเนินการตามร่างกฎหมายฉบับนี้จะขาดการตรวจสอบหรือถ่วงดุลในการใช้อำนาจไปโดยสิ้นเชิง เนื่องจากบทบาทในการตรวจสอบถ่วงดุลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นบทบาทหน้าที่ของฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายบริหาร และฝ่ายตุลาการ ตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระบวนการร้องขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการรั่วรัวผิดปกติดังเป็นของแผ่นดิน ยังคงยึดถือหลักการควบคุมตรวจสอบการใช้ดุลพินิจผ่านทางการศึกษาคดีของศาลเป็นสำคัญ</p> <p>นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยยังได้กำหนดกลไกการตรวจสอบการใช้อำนาจโดยมิชอบของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไว้ด้วยแล้ว ประกอบกับเมื่อพิจารณารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๑๕ ที่กำหนดให้องค์กรอิสระเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นให้มีความอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และการปฏิบัติหน้าที่และการใช้อำนาจขององค์กรอิสระต้องเป็นไปโดยสุจริต เที่ยงธรรม กล้าหาญ และปราศจากอคติทั้งปวงในการใช้ดุลพินิจ และมาตรา ๒๓๔ (๒) ยังกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจได้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐรั่วรัวผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิด</p>

ประเด็นที่รับฟังความคิดเห็น	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	ผลการพิจารณา/คำชี้แจง
		<p>ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเพื่อดำเนินการต่อไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยความ ตามมาตราดังกล่าวมีความมุ่งหมายเพื่อรับรองถึงความเป็นอิสระขององค์กรอิสระในการปฏิบัติ หน้าที่ การนำหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจ (Checks and Balances) มาเป็นเหตุผลที่จะคงให้ การดำเนินการดังกล่าวเป็นอำนาจขององค์กรอัยการ ในทางหนึ่งอาจพิจารณาได้ว่า เป็นการก้าวล่วง ต่อความมุ่งหมายหรือหน้าที่และอำนาจที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เช่นกัน และ เมื่อพิจารณาความตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕ แล้ว การดำเนินการร้องขอให้ ทรัพย์สินกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐรั่วไหลผิดปกติดักเป็นของแผ่นดินไม่ได้กำหนดไว้ให้อัยการสูงสุด ต้องดำเนินการยื่นคำร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจดังเช่นที่กำหนดไว้สำหรับกรณีผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ประกอบกับเมื่อพิจารณาส่วนท้ายของมาตรา ๒๓๔ (๒) ด้วยแล้ว เห็นได้ว่า การที่อัยการสูงสุดดำเนินการ ยื่นคำร้องขอต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน ได้ถูก กำหนดไว้ในมาตรา ๑๑๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งคือ การดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต ที่มาตรา ๒๓๔ (๒) ส่วนท้าย กำหนดไว้ จึงเป็นกรณีที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจเสนอให้มีการแก้ไขการดำเนินการในส่วนดังกล่าวได้</p> <p>ดังนั้น ในประเด็นนี้จึงต้องพิจารณาถึงความสมดุลของการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ และผลกระทบต่อสิทธิของประชาชนที่ควรเป็นไปอย่างจำกัดด้วย กรณีจึงเป็นการสมควรที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเสนอให้มีการแก้ไขร่างกฎหมายมาตรานี้</p>
	<p>๒.๒ ขั้นตอนการไต่สวนที่ขอข้อมูลจาก ผู้กล่าวหาที่ไม่สามารถเข้าถึงภาครัฐ เพื่อหาพยานหรือตำแหน่งชื่อผู้ปฏิบัติ หน้าที่ในสถานที่ ปรับปรุงเพื่อให้ง่าย</p>	<p>-</p>

ประเด็นที่รับฟังความคิดเห็น	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	ผลการพิจารณา/คำชี้แจง
	ต่อการใช้หลักฐานทางส่วนของภาครัฐ เพื่อประกอบคำร้อง	
	๒.๓ ในการดำเนินการทางวินัย เจ้าหน้าที่รัฐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรมีอำนาจชี้มูลเฉพาะฐานทุจริต เท่านั้น ส่วนฐานอื่นให้เป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชา เพราะจะทำให้การดำเนินการทางวินัยรวดเร็วขึ้น	-
	๒.๔ ไม่เหมาะสม ขาดประชาชนส่วนร่วมพิจารณา	<p>หากพิจารณากระบวนการร้องขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการร่ำรวยผิดปกติตกเป็นของแผ่นดินต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบแล้ว เห็นได้ว่าเป็นการดำเนินการกระบวนการทางศาลตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนด ซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้กำหนดบุคคลที่เกี่ยวข้องไว้ด้วย อันได้แก่ อัยการสูงสุด คณะกรรมการ ป.ป.ช. และผู้ถูกกล่าวหา</p> <p>อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๓๗ ได้กำหนดให้ในการไต่สวนข้อเท็จจริง กรณีที่มีการกล่าวหาว่าเจ้าพนักงานของรัฐร่ำรวยผิดปกติ หากผู้ใด ชี้ช่อง แจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกตรวจสอบ รวมทั้งตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. และการชี้ช่องแจ้งเบาะแส หรือให้ข้อมูลหรือข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นผลให้ทรัพย์สินที่ร่ำรวยผิดปกตินั้นตกเป็นของแผ่นดินโดยคำสั่งถึงที่สุดของศาลแล้ว ผู้นั้นอาจได้เงินรางวัลจากกองทุนป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด</p>
	๒.๕ ให้ประชาชนได้รับความคุ้มครองมากกว่าปัจจุบันและให้ยกย่องประกอบผลงาน	-

ประเด็นที่รับฟังความคิดเห็น	ความเห็น/ข้อเสนอแนะ	ผลการพิจารณา/คำชี้แจง
	๒.๖ ควรให้เจ้าหน้าที่ ป.ป.ช.โยกย้ายตำแหน่งทุก ๔ ปี ห้ามหนีความลำบากเหมือน อบต. เพื่อให้โปร่งใส	-

### รายการอ้างอิง

สุรัชย์ เลียงบุญเลิศชัย. “นิติธรรมกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ.” ใน รวมบทความวิชาการของสำนักงานศาลยุติธรรม. ชุดที่ ๑๖. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, ๒๕๖๑.

บรรเจิด สิงคะเนติ. “การควบคุมและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ.” ใน รวมบทความกฎหมายมหาชนจากเว็บไซต์ www.pub-law.net. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ, ๒๕๔๕.